

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет фізичного виховання

Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання та біології

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

***Профілактика шкідливих звичок у дітей та підлітків
підготовки здобувачів***

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(назва програми)

мова навчання українська

Розробник: Дичко О.А., кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології ДВНЗ «ДДПУ».

Рецензенти:

Бобирев В.Є. – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології ДВНЗ «ДДПУ».

Зіновієв О.М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри МВСПД факультету фізичного виховання ДВНЗ «ДДПУ».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології

Протокол № 8 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри

Дичко В.В.

(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р.

протокол № 9

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Профілактика шкідливих звичок у дітей та підлітків

Кількість кредитів	4 кредити ECTS, 120 годин, з яких год. становить контактна робота з викладачем (32 год. лекцій; 32 год. практичних занять), 56 год. – самостійна робота
Рік підготовки, семестр	2-й рік підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 3 семестр
Компонент освітньої програми	вибірковий компонент освітньо-професійної програми
Викладач	Дичко Олена Анатоліївна, <i>доцент</i> кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології, <i>кандидат біологічних наук, доцент</i>
Контактна інформація	elena.dychko@ukr.net
Консультації	Консультавання проводиться кожний четвер з 14.30 до 15.30. У разі неможливості відвідування консультацій можна з'ясувати поточні питання на сторінці дистанційного навчання в розділі «Консультації» (залишити повідомлення) (http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2563) або на електронну скриньку elena.dychko@ukr.net надіслати лист із зазначенням назви навчальної дисципліни.
Анотація навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Профілактика шкідливих звичок у дітей та підлітків» є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Програма акцентує увагу на профілактику таких набутих учнями шкідливих звичок, як токсикоманія, наркоманія, вживання алкоголю, куріння. Програма об'єднує матеріали з профілактики шкідливих звичок тому, що алкоголізм, наркоманія та табакокуріння належать до класу наркотичних захворювань і в їх основі лежить загальна і головна ознака - формування хворобливої фізичної та психічної залежності, потреба у регулярному прийомі речовин з певним фармакологічним ефектом

Опис навчальної дисципліни	<p><i>Мета</i> вивчення навчальної дисципліни «Профілактика шкідливих звичок у дітей та підлітків» є формування здоров'язберезувальної компетентності майбутніх фахівців, направленої на збереження й зміцнення здоров'я школярів та підлітків під час навчально-виховного процесу через усвідомлення необхідності найбільшої цінності здоров'я</p> <p style="text-align: center;">Результати навчання з дисципліни:</p> <p><i>знати:</i> історичні етапи розвитку предметної області;</p>
-----------------------------------	---

- та розуміти принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти);
- здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва;
- усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України;
- будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів;
- будову й функції організму людини, основи здорового способу життя;
- розуміти і здатний використовувати рекомендації з методики навчання біології для виконання освітньої програми в базовій середній школі;
- уміти застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення;
- визначати загальні закономірності, механізми становлення й розвитку психічних пізнавальних процесів, властивостей, станів та форм людської особистості; особливості формування особистості в різні вікові періоди, фактори регуляції поведінки особистості; основи соціальної психології груп і колективу;
- застосовувати базові знання з медико-біологічних дисциплін з метою розкриття норми та адаптації до фізичних навантажень, негативного впливу довкілля на здоров'я людини.

Ключові слова: соціальне здоров'я, шкідливі звички, алкоголізм, наркоманія, токсикоманія, тютюнопаління, шкідливі звички, агресивність, насилля.

Матеріали та ресурси:

1. Медична біологія / за ред. В. П. Пішака, Ю. І. Бажори. 2-ге вид., перероб. та доп. Вінниця: Нова книга, 2019. 608 с.
2. Міхеєнко О.І. Валеологія. Основи індивідуального здоров'я людини / Навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2019. 448 с.
3. Міхеєнко О.І. Загальна теорія здоров'я / Навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2018. 156 с.
4. Сучасні здоров'язбережувальні технології : монографія / за загальною редакцією проф. Ю.Д. Бойчука. Харків : Оригінал, 2018. 724 с.
5. Фізіологія. Короткий курс: навчальний посібник для медичних і фармацевтичних ВНЗ. [В.М. Мороз, М.В. Йолтухівський, Н.В. Белік]. 2-ге видання. Вінниця : Нова

	книга, 2019. 392 с. Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі Moodle http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2563
Теми	Тема 1. Поняття соціального здоров'я та ризику його порушення Тема 2. Загальні тенденції поширення шкідливих звичок Тема 3. Алкоголізм: медико-біологічні та соціально-психологічні причини і наслідки Тема 4. Наркоманія: соціально-психологічна проблема, її наслідки Тема 5. Тютюнопаління та його вплив на організм людини у різні вікові періоди онтогенезу Тема 6. Токсикоманія Тема 7. Основні напрями подолання шкідливих звичок Тема 8. Профілактичні заходи щодо подолання агресивності та насилля в шкільному середовищі
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	Опанування навчальної дисципліни відбувається в межах студентоцентрованого, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного підходів. Лекції (проблемні, візуалізації, із застосуванням техніки зворотного зв'язку) проводяться у супроводі навчальних відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; відбувається демонстрація теоретичного матеріалу; проводиться його обговорення, аналізуються професійні ситуації, дискусія. Практичні заняття передбачають проведення дискусій, бесід, ситуаційного аналізу, аналізу конкретних ситуацій. У рамках самостійної роботи використовуються репродуктивні та проблемно-пошукові, евристичні та дослідницькі методи навчання здобувачів відповідно до типу та складності завдання.
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, практичних завдань, аналізу проблемних ситуацій, захисту практичних робіт.
Оцінювання	Для успішного складання навчальної дисципліни здобувач повинен: 1) Набрати достатню кількість балів відповідно до вимог поточного контролю: а) під час лекційних занять здобувач може отримати 1 бал за кожен лекцію. Оцінювання залежить від роботи здобувача на лекції. Загальна максимальна сума балів за лекції дорівнює 8 балам; б) під час практичної роботи здобувач може набрати бали в залежності від виду, складності завдань та якості їх виконання: – опитування або тестування оцінюється до 5 балів;

– участь під час обговорення дискусійного питання, доповнення або суттєве запитання до доповідача оцінюється в 1 бал;

– виконання практичної роботи оцінюється до 5 балів.

Загальна максимальна сума балів за практичні роботи – 40 балів.

в) за результатами виконання завдань самостійної роботи здобувач може отримати до 4 балів за кожний тип роботи. Оцінювання залежить від якості виконаної роботи і рівня сформованості навчальної автономії здобувача. Загальна максимальна сума балів за самостійну роботу – 20 балів.

З детальним розподілом балів за кожною окремою темою можна ознайомитись на освітній платформі Moodle за лінком: <http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2563>

2) Скласти **підсумковий контроль** у формі заліку

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу.

На останньому аудиторному занятті оголошуються здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни «Профілактика шкідливих звичок у дітей та підлітків», отримані під час лекційних, практичних занять та за виконану самостійну роботу. Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.

Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

Порядок повторного проходження контрольних заходів і ліквідації академічної заборгованості врегульовано «Положенням про контрольні заходи в ДВНЗ «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>)

Політика щодо відвідування занять: відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але

	<p>безпосередньо з навчальною метою – для вивчення дисципліни.</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unicheck. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ “ДДПУ”» можна ознайомитись на лінком: https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Профілактика шкідливих звичок у дітей та підлітків» полягає у засвоєнні здобувачами анатомо-фізіологічних, біохімічних, генетичних та екологічних принципів функціонування здорового організму та пов’язаних з ними напрямків профілактики захворювань. Це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх учителів біології та основ здоров’я Нової української школи й надасть їм конкурентних переваг на ринку професійних послуг. Навчальна дисципліна акцентує увагу на профілактику таких набутих учнями шкідливих звичок, як токсикоманія, наркоманія, вживання алкоголю, куріння.</p>

Доцент кафедри ФТФВіБ

_____ _____

О.А. Дичко